

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul "Alexei Mateevici" din Chișinău

Proiect didactic

Unitatea de curs: Managementul clasei de elevi

Specialitatea: Asistență socială

Calificarea: Pedagog social

**Elaborat: Gavrilenco Natalia,
profesoară de discipline de specialitate**

Chișinău, 2022

Proiect didactic

I. Date generale

Disciplina: *Managementul clasei de elevi*

Grupa: *21 PS*

Durata: *90 min.*

Tema: *Metode alternative ale pedepsei*

Tipul de lecție: *de formare a capacităților de dobândire a cunoștințelor*

Unități de competențe: *Aplicarea metodelor alternative în managementul clasei de elevi*

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției, elevul va fi capabil:

Cognitive:

O.1. Să distingă conceptul de pedeapsă pozitivă de cel de pedeapsă negativă în baza posterului prezentat.

O.2. Să identifice miturile despre pedeapsă în urma discursului cadrului didactic și potrivit fișei.

O.3. Să compună o situație educațională în care se aplică una din metodele alternative ale pedepsei.

Psihomotorii:

O.4. Să completeze tabelul privind efectele pedepsei de scurtă durată și de lungă durată, în baza rubricii Știai că... .

Socioafective:

O.5. Să manifeste disponibilitate pentru a învăța de la alții și a-i ajuta pe ceilalți să învețe.

Strategia didactică:

- metode, procedee, tehnici utilizate: *roata norocului*, dialogul dirijat, miniprelegerea, lucrul cu textul, ascultarea activă, conversația, problematizarea, exercițiul;
- forme de organizare a activității: individuală, frontală, în perechi;
- materiale utilizate: proiector, calculator, tablă, prezentare PPT, video educațional;
- platforme educaționale online: <https://www.menti.com/rd3hoxksr6> , <https://learningapps.org/watch?v=p644f67z221>, <https://wheelofnames.com/>, <https://www.youtube.com/watch?v=NtCwsMy8jRU> (editat în Filmora), <https://padlet.com/natalitagavrilenco/tbvwy11048mwfj5s> .

Bibliografie:

1. Bursuc B., Odobescu A. ș.a. Managementul clasei de elevi. Ghid pentru profesori și învățători. Buzău:Alpha, 2007. Pe: https://www.academia.edu/16299007/Managementul_clasei (accesat la 17.11.2021).
2. Niculescu M. Managementul clasei de elevi. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2016.

3. Tiron E. Managementul clasei de elevi. Iași: Performantica, 2011.

II. Desfășurarea activității

Ob.	Elemente de conținut	Timp	Strategii didactice	Comportamente observabile ale elevilor
Evocare				
	Se prezintă următorul gând: “ <i>Pedeapsa îi învață pe oameni să evite să fie pedepsiți</i> ”. Elevii își expun părerea în 2-3 enunțuri, argumentând. https://www.menti.com/rd3hoxksr6	5 min.	Frontal Dialog dirijat	Capacitatea de autoorganizare a elevilor Capacitatea de a răspunde coerent și potrivit subiectului propus
Realizare a sensului				
O1	Se anunță subiectul lecției (<i>Metode alternative ale pedepsei</i>) și obiectivele acesteia. Se explică conceptul de <i>pedeapsă</i> : “În domeniul managementului comportamental, pedeapsa este o tehnică de modificare comportamentală, care are ca scop reducerea comportamentului și care se adresează doar comportamentului. Ca metodă corectă de intervenție pentru reducerea comportamentului, este interzis ca pedeapsa să afecteze persoana sau imaginea sa de sine.”	5 min.	Frontal Miniprelegere	Menținerea atenției, a interesului elevilor
	În literatura de specialitate, pedeapsa este clasificată în două categorii: pedeapsa pozitivă și pedeapsa negativă . Analizați posterul (Anexa 1) și rezolvați următorul exercițiu: https://learningapps.org/watch?v=p644f67z221	7 min.	Frontal Poster Exercițiul de tip pereche (variantă adaptată)	Capacitatea de a evidenția evenimentele-cheie potrivit imaginii Capacitatea de a participa activ la îndeplinirea sarcinilor didactice
O4	Se propune elevilor să analizeze măsura în care pedeapsa, ca metodă disciplinară, reduce un comportament indezirabil (nedorit, neplăcut). Vă amintiți un comportament indezirabil pentru care ați aplicat o pedeapsă în scopul de a-l reduce. Completați tabelul de mai jos:	10 min.	Problematizarea Individual	Capacitatea de a sistematiza

	<p>Ce se întâmplă cu comportamentul imediat după aplicarea pedepsei</p> <p>Ce se întâmplă cu comportamentul la un anumit interval de timp (ore, zile) după aplicarea pedepsei</p>			<p>experiențele acumulate anterior</p>
<p>O2</p>	<p>Pentru a concluziona în baza experiențelor dvs., lecturați informația de la rubrica Știai că ... (Anexa 2).</p> <p><i>Pedeapsa sau penalizarea este o metodă eficientă de disciplinare? Argumentați răspunsul.</i></p> <p>Se prezintă tabelul: <i>Miturile despre pedeapsă</i> (Anexa 3). Sarcină: Descrieți mitul care va fi evidențiat pe ecran: https://wheelofnames.com/4eb-dgs .</p> <p>Concluzii: Pedeapsa este o metodă ineficientă de disciplinare. Pedeapsa afectează dezvoltarea elevului. Pedeapsa afectează performanța academică a elevului.</p> <p>Pedeapsa este ineficientă, iar efectele ei secundare sunt greu de controlat. Ca urmare, pentru succesul acțiunilor de disciplinare, vom utiliza metode alternative. Vizionați filmulețul video și identificați care sunt aceste metode: https://www.youtube.com/watch?v=NtCwsMy8jRU</p>	<p>10 min.</p> <p>20 min.</p>	<p>Lectura</p> <p>Conversația</p> <p>Lucru cu textul Conversație dirijată</p> <p>Individual</p>	<p>Capacitatea de a argumenta răspunsul propriu</p>
<p>O3</p>	<p>- Costul răspunsului: este o penalizare, deoarece constă în retragerea unui anumit beneficiu sau bun posedat de persoana care manifestă un comportament deviant. Costul răspunsului se aplică contingent cu apariția comportamentului.</p> <p>- Time-out: este o penalizare, deoarece reprezintă pierderea accesului la întăririle contingente cu comportamentul pentru o scurtă perioadă de timp.</p> <p>Se propune elevilor să alcătuiască un text scurt despre o situație școlară pentru</p>	<p>20 min.</p>	<p>Ascultare activă</p> <p>Frontal</p> <p>Video educațional</p> <p>Dialog dirijat</p> <p>Exercițiul Lucrul în perechi</p>	<p>Capacitatea de a descrie un mit despre pedeapsă, de a expune propriile gânduri</p> <p>Capacitatea de a asculta colegii</p>

	cele două tehnici. Ulterior, textele vor fi prezentate colegilor, aceștia determinând tehnica la care se referă situația respectivă.			
Reflecție				
O6	<p>Se propune elevilor să determine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 termeni (concepte) însușite; - 2 idei despre care ar dori să afle mai multe; - o capacitate, o pricepere sau o abilitate dezvoltată în urma activității de astăzi. <p>https://padlet.com/natalitagavrilenco/tbvwy11048mwfj5s</p>	7 min.	<p>Frontal</p> <p>Exercițiul</p> <p>Prezentare PPT</p>	Capacitatea de retenție a informației
Extindere				
	Vă îndemn să înlocuiți pedepsele cu alte metode alternative în comportamentul propriu, chiar începând cu ziua de mâine.	5 min.	Frontal	Capacitatea de a utiliza cunoștințele teoretice în practică

Anexa 1. Tipuri de pedepse

<p>Pedeapsa „pozitivă” (pedeapsă)</p>	<p>Apariția comportamentului este urmată de aplicarea unui stimul aversiv (neplăcut), care este urmată de reducerea comportamentului problematic.</p> <p><i>Exemple: pedepse fizice (lovirea persoanei), pedepse verbale (amenințări cu lovirea sau alte consecințe negative, etichetarea persoanei - nesimțit, prost).</i></p>
<p>Pedeapsa „negativă” (penalizare)</p>	<p>Apariția comportamentului este urmată de retragerea unui stimul plăcut (beneficiu), care este urmată de reducerea comportamentului problematic.</p> <p><i>Exemple: sancțiuni (financiare, luarea unor obiecte sau retragerea unor privilegii – nu mai afară, la TV etc.), time out (retragerea tuturor întăririlor prin excluderea din context)</i></p>

Anexa 2. Rubrica *Știi că...*

Pedeapsa oprește comportamentul dacă este aplicată în timp ce el se desfășoară. Acesta este efectul imediat al pedepsei. Pe termen lung însă comportamentul indezirabil ar putea să apară. Când comportamentul nedorit al unui copil este corectat prin pedeapsă, șansele ca acel comportament să se repete este de **80% în aceeași zi și 50% în următoarele 8 ore**. Pentru mulți copii, recidiva apare chiar în următoarele 8 minute. Un alt efect nedorit pe termen lung este apariția de alte comportamente de evitare a pedepsei. Multe dintre aceste comportamente sunt și ele indezirabile.

De exemplu, elevii pedepsiți că nu și-au făcut tema sau că nu au învățat vor chiuli de la oră data viitoare când nu sunt pregătiți, pentru a evita pedeapsa. Sau un copil pedepsit de părinți că a luat o notă mică, data viitoare va minți sau va ascunde carnetul, pentru a evita pedeapsa.

Pedeapsa îi învață pe oameni să evite să fie pedepsiți. Și pentru asta ei vor aplica orice metodă, nu doar eliminarea comportamentului pentru care au fost pedepsiți. Pedeapsa îi învață pe copii modalități de a reacționa pentru a rezolva situații neplăcute. Copiii pedepsiți învață pedeapsa ca modalitate de a rezolva situații neplăcute. Un mediu educațional bazat pe pedeapsă promovează comportamentele antisociale: agresivitate, violență școlară, vandalism.

Ca urmare, pedeapsa nu satisface definiția metodei de disciplinare eficiente, deoarece pe termen foarte scurt, ea oprește comportamentul problematic, dar pe termen lung comportamentul indezirabil se menține și chiar apar unele comportamente problematice noi.

Anexa 3. Mituri despre pedeapsă

Mit	Argumentare contra
„Pedeapsa ne ajută să controlăm copilul.”	Este doar o percepție de-a noastră faptul că imediat ce aplicăm această metodă se schimbă comportamentul copilului și, prin urmare, avem control asupra acestuia. De multe ori însă, prin pedeapsă generăm alte comportamente, prin care copilul încearcă să-și ascundă greșeala și să evite pedeapsa. Este, astfel, mult mai greu să avem control asupra comportamentelor pe care copilul încearcă să le ascundă.
„Pedeapsa ne asigură o autoritate mai mare în fața elevilor.”	Este o convingere greșită, pentru că autoritatea se construiește pe încredere și respect. Avem nevoie de aceste lucruri, pentru a ne asigura că elevul își recunoaște greșelile și ne solicită ajutorul când are nevoie. Când pedepsim, se deteriorează relația pe care o avem cu elevul.
„Profesorii severi obțin cele mai bune rezultate.”	Potențialul unui elev poate fi valorificat cel mai bine atunci când înlocuim amenințarea (dacă nu faci x, vei plăti y) cu încurajarea și sprijinirea acestuia, în cazul în care face un lucru bun. Performanța oricărei persoane crește atunci când ne concentrăm pe a menține și dezvolta ceea ce face bine. Când elevul manifestă sau nu anumite comportamente pentru a evita pedeapsa, performanța lui se oprește la nivelul cerut, acceptabil.
„Dacă nu folosim metode severe de disciplinare, crește incidența violenței în școală”	Studiile arată că, din contră, metodele de disciplinare bazate pe pedeapsă sunt un factor de risc pentru violența școlară. Mai mult decât atât, elevii au nevoie de exemple în care adulții rezolvă probleme, fără a apela la pedeapsă, din care să învețe că există metode pozitive de a rezolva probleme (iar aceasta este o abilitate care previne violența școlară).
„Neutilizarea pedepsei duce la permisivitate, indisciplină.”	Lipsa unui răspuns din partea profesorului duce la permisivitate și indisciplină. Dacă un comportament problematic al elevului este trecut cu vederea, elevul nu are șansa să învețe ce ar fi trebuit să facă, ce se așteaptă, de fapt, de la el. E important să ne amintim că scopul disciplinării este acela ca elevul să învețe un comportament potrivit pentru o anumită situație. Putem face acest lucru folosind metode de disciplinare care să nu aibă „efecte secundare” și să ofere rezultate pe termen lung (în termeni de achiziții ale elevului).